

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.06.2018, sen. zn. 29 NSČR 15/2016, ECLI:CZ:NS:2018:29.NSCR.15.2016.1

Číslo: 105/2019

Právní věta: I. Přeměnit reorganizaci v konkurs v době po předložení reorganizačního plánu lze pouze po zamítnutí reorganizačního plánu a poté, co dalším oprávněným osobám marně uplyne lhůta k předložení (jiného) reorganizačního plánu. II. Je-li dlužník zcela omezen v nakládání s majetkem v majetkové podstatě, je pro přeměnu reorganizace v konkurs z důvodu, že dlužník neplatí řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4 insolvenčního zákona, nebo v podstatném rozsahu neplní své jiné splatné peněžité závazky (podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona), podstatné porovnání výše dotčených pohledávek a zůstatku finančních prostředků v majetkové podstatě.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.06.2018

Spisová značka: 29 NSCR 15/2016

Číslo rozhodnutí: 105

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Analogie legis, Majetková podstata, Poctivost (o. z.), Reorganizace

Předpisy: § 229 IZ ve znění do 30.06.2017

§ 332 IZ ve znění do 30.06.2017

§ 339 IZ ve znění do 30.06.2017

§ 348 odst. 1 IZ ve znění do 30.06.2017

§ 351 IZ ve znění do 30.06.2017

§ 363 odst. 1 IZ ve znění do 30.06.2017

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 23. 3. 2015, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-148, Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) přeměnil povolenou reorganizaci dlužníka R. K. H. a. s. v konkurs.

2. Insolvenční soud vyšel z toho, že:

[1] Usnesením ze dne 3. 6. 2014, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-A-12, insolvenční soud mimo jiné zjistil úpadek dlužníka R. K. H. a. s., povolil řešení úpadku reorganizací, ustanovil insolvenčním správcem společnost AS Z. v. o. s. (dále též jen „bývalý insolvenční správce“) a znalcem za účelem ocenění majetkové podstaty dlužníka ustanovil společnost A. E., a. s. (dále jen „společnost A“). Učinil

tak proto, že dlužník společně s insolvenčním návrhem předložil reorganizační plán, o němž tvrdil, že byl přijat alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek. Insolvenční správce byl ustanoven jako osoba určená dlužníkem v reorganizačním plánu a znalece k ocenění majetkové podstaty ustanovil insolvenční soud rovněž na návrh dlužníka.

[2] Podáním ze dne 11. 6. 2014 dlužník navrhl jmenování prozatímního věřitelského výboru ve složení C. C. P., SE (dále jen „společnost CCP“), P. Ž., jako správce dědictví věřitele L. M., a M & K D., a. s. (dále jen „společnost M“). Usnesením ze dne 25. 6. 2014, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-6, schválil insolvenční soud prozatímní věřitelský výbor v uvedeném složení.

[3] Společnost A bez výhrad souhlasila se svým ustanovením do funkce znalce. Prozatímní věřitelský výbor schválil znalci odměnu. Předsedou dozorčí rady společnosti A je T. P.

[4] Dne 4. 8. 2014 se do insolvenčního řízení dlužníka přihlásila společnost C. S. (dále jen „společnost CS“) s nezajištěnou pohledávkou ve výši 301 708 392,06 Kč (posléze ve výši 280 967 663,37 Kč). Pohledávka byla popřena bývalým insolvenčním správcem a věřitelem č. 9 C&E. A E. C. L. (dále jen „společnost C&E“).

[5] Dne 27. 8. 2014 přihlásila společnost C&E do insolvenčního řízení dlužníka pohledávku ve výši 301 125 000 Kč. Tato pohledávka byla popřena současným insolvenčním správcem Ing. L. L. (dále též jen „insolvenční správce“) a společností CS.

[6] Do insolvenčního řízení dlužníka se přihlásili i další věřitelé, které dlužník v reorganizačním plánu neuvedl.

[7] Podáním ze dne 4. 9. 2014 věřitel SKD P., a. s. (dále jen „společnost S“):

a/ zpochybnil schopnost členky představenstva dlužníka K. M. kvalifikovaně jednat za dlužníka a také všechna jednání, které jako „statutární orgán“ učinila,

b/ vytkl dlužníku, že v reorganizačním plánu neuvedl jako věřitele společnost CS s významnou pohledávkou a znemožnil tomuto věřiteli přijetí reorganizačního plánu před zahájením insolvenčního řízení,

c/ zpochybnil platnost, případně účinnost zajištění pohledávky věřitele CCP,

d/ zpochybnil pohledávku přihlášenou P. Ž. z důvodu promlčení; navíc poukázal na to, že P. Ž. zamlčel, že byl do 31. 5. 2014 členem představenstva dlužníka a do 19. 9. 2014 také jeho akcionářem,

e/ uvedl, že dlužník nesleduje reorganizačním plánem poctivý záměr, neboť jeho cílem je zpeněžit za co nejnižší cenu své nemovitosti a těmi uspokojit zajištěného věřitele CCP. Ten poskytl finanční prostředky na základě smlouvy o úvěru, který za dlužníka uzavřela K. M.; s finančními prostředky však nebylo nakládáno hospodárně a byly použity ve prospěch osob spřízněných s dlužníkem či osob jednajících s dlužníkem ve shodě.

[8] Na schůzi věřitelů konané dne 5. 9. 2015 byl zvolen (řádný) věřitelský výbor, jehož členy se staly společnost CCP, společnost CS a společnost S. Současně byl odvolán dosavadní insolvenční správce a novým insolvenčním správcem byl ustanoven Ing. L. L.

[9] V podání ze dne 16. 10. 2014 společnost S uvedla, že dále netrvá na svých návrzích učiněných v přípisu ze dne 4. 9. 2014.

[10] Při výslechu konaném dne 17. 10. 2014 K. M. uvedla, že nemá jakékoliv znalosti týkající se činnosti či dalších záměrů dlužníka. Není si vědoma toho, že by působila jako statutární orgán v jiných společnostech. Funkci člena představenstva dlužníka přijala na žádost P. Ž., který jí za toto přijetí sliboval odměnu. Uvedla, že dlužník je fakticky řízen „společností A.“, kterou jí doporučil P. Ž. Konečným vlastníkem společnosti je P. Ž., případně „pan P.“. Při výkonu své činnosti se setkávala s „panem P. a panem F.“, kterým plně důvěřovala a sama žádné nápady týkající se činnosti dlužníka nepřinášela.

[11] K. M. vystudovala Střední odbornou školu zdravotní a působí v dalších pěti společnostech „jako statutární orgán“ (mimo jiné i ve společnosti S. s. r. o., která je jediným akcionářem dlužníka). Do funkce člena představenstva byla jmenována dne 27. 11. 2013 a na konci roku 2013 a začátkem roku 2014 uzavírala úvěrové a zástavní smlouvy se společností CCP, na jejichž základě došlo k zajištění pohledávek tohoto věřitele, a to bytovými jednotkami ve vlastnictví dlužníka, které jsou dlužníkovým nejhodnotnějším majetkem. Podle vyjádření dlužníka má být tato osoba nahrazena odborně zdatným krizovým manažerem.

[12] Usnesením ze dne 21. 10. 2014, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-70, zakázal insolvenční soud dlužníku podle § 332 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), nakládat s majetkovou podstatou. Učinil tak především na základě zjištění učiněných z výpovědi K. M.

[13] V podání ze dne 21. 1. 2015 insolvenční správce uvedl, že dlužník naplňuje podmínku pro přeměnu reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona.

[14] Dlužník uzavřel dne 27. 2. 2015 (bez souhlasu insolvenčního správce) se společností CCP dohodu, podle níž se v případě schválení reorganizačního plánu a/ mění úroková sazba u poskytnutého úvěru na 3 % p. a., b/ splatnost úroků nastává až 90 dnů ode dne schválení reorganizačního plánu, c/ CCP se vzdá nároku na uhrazení části úroků, a to ve výši rozdílu úrokové sazby 12,5 % p. a. a 3 % p. a. za období od 1. ledna 2015 do dne uzavření této dohody.

[15] Na účtu dlužníka se nacházejí finanční prostředky ve výši cca 3,3 mil. Kč, dlužník nevyvíjí žádnou činnost, nemá žádné zaměstnance a jediným příjmem může být nájemné z pronájmu nemovitých věcí ve výši 253 000 Kč ročně.

[16] Neuhrazené zapodstatové pohledávky věřitelů činí 2 164 073 Kč s tím, že do konce roku 2015 bude dlužník povinen dále zaplatit jednomu z věřitelů částku 1 935 978 Kč.

[17] Úroky přirůstající k zajištěné pohledávce věřitele CCP činí měsíčně 920 000 Kč. Celkové dlužné úroky činí k 13. 3. 2015 částku 9 172 919 Kč.

3. Na tomto základě, přihlížeje k tomu:

a/ jaká osoba vykonává funkci „statutárního orgánu“ dlužníka a jakým způsobem v této funkci působí,

b/ že dlužník činil prostřednictvím K. M. na konci roku 2013 a začátku roku 2014 právní jednání, která by mohla být neplatná či neúčinná a mohla být činěna s úmyslem poškodit nezajištěné věřitele či zvýhodnit osoby, které fakticky řídí dlužníka,

c/ že dlužník úmyslně zamlčel některé pohledávky a to i věřitelů dominantních, a tito věřitelé pak nemohli v době, kdy dlužník připravoval reorganizační plán, hlasovat o přijetí tohoto plánu,

d/ jaké je postavení P. Ž. v tomto insolvenčním řízení a jakým způsobem postupuje v insolvenčním

řízení,

e/ že dlužníkem navržená společnost A oceňující jako znalec majetkovou podstatu dlužníka je vůči dlužníku podjatá, a dlužník o této okolnosti věděl,

insolvenční soud uzavřel, že dlužník nesledoval reorganizačním plánem poctivý záměr.

4. Ačkoliv insolvenční zákon umožňuje soudu zkoumat poctivost záměru navrhovatele reorganizačního plánu pouze při povolování reorganizace (§ 326 insolvenčního zákona) a schvalování reorganizačního plánu (§ 348 insolvenčního zákona), „není podle názoru soudu žádného rozumného argumentu proti tomu, aby se poctivostí záměru předkladatele reorganizačního plánu (pokud jím byl dlužník), nemohl zabývat i v jiné fázi již probíhající (tj. povolené) reorganizace“. To platí zvláště za situace reorganizace navržené podle § 316 odst. 5 insolvenčního zákona, kdy soud nemá možnost jakkoliv si ověřit pravdivost tvrzení uvedených v návrhu. Takový dlužník pak může docílit nejen povolení reorganizace, ale i jmenování jím navrženého insolvenčního správce.

5. Nepoctivost záměru je tak vedle důvodů uvedených v § 363 insolvenčního zákona (dalším) důvodem pro přeměnu reorganizace v konkurs.

6. Dlužník dále neplatí řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4 insolvenčního zákona a rovněž neplní a v budoucnu nebude schopen splácet splatné závazky věřitelů (pohledávky za majetkovou podstatou). Samotná dohoda mezi dlužníkem a CCP uzavřená dne 27. 2. 2015 (a týkající se úroků podle § 171 odst. 4 insolvenčního zákona) je absolutně neplatná, neboť dlužníku byl uložen zákaz disponovat s majetkovou podstatou. I kdyby však neplatná nebyla, aktuální výše úroků činí 9 172 919 Kč, když nelze odhlédnout od toho, že dohoda je účinná (a úroky se snižují) teprve splněním odkládací podmínky, kterou je schválení reorganizačního plánu.

7. Pro přeměnu reorganizace v konkurs tak svědčí i další důvod uvedený v § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona.

8. K odvolání dlužníka a věřitelského výboru Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným rozhodnutím potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

9. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními insolvenčního soudu i s jeho právním posouzením.

10. Uvedl, že ačkoliv § 363 insolvenčního zákona *expressis verbis* neobsahuje požadavek na poctivost záměru navrhovatele reorganizace, je i nepoctivost záměru důvodem k přeměně v konkurs podle tohoto ustanovení, neboť reorganizace jako jeden ze dvou sanačních způsobů řešení úpadku dlužníka je na poctivosti záměru jejího předkladatele celá vystavěna (obdobně jako oddlužení). Podmínka poctivého záměru se prolíná celou zákonnou úpravou reorganizace, jak plyne z § 317 odst. 2, § 323 odst. 2, § 326 odst. 1 písm. a/, § 332 odst. 1 a § 348 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona, od návrhu na povolení reorganizace až po vzetí na vědomí splnění reorganizačního plánu. Ustanovení § 363 insolvenčního zákona, obsahující taxativní výčet důvodů, pro které lze reorganizaci přeměnit v konkurs, ji pak jako důvod nezmiňuje, neboť ji má „zjevně za samozřejmou“, a to proto, že ji spojuje s povinností soudu poskytnout věřitelům ochranu před nepoctivými záměry dlužníka i po povolení reorganizace a po schválení reorganizačního plánu.

11. Závěr, že dlužník nesledoval reorganizační poctivý záměr, jak dovodil insolvenční soud, je tak podle odvolacího soudu správný.

12. Odvolací soud dále nepřisvědčil výhradám dlužníka, podle nichž měl dispoziční oprávnění k majetku dlužníka insolvenční správce, který byl schopen uhradit splatné „zapodstatové“ pohledávky

dlužníka. Správci totiž nelze vytýkat, že neuspokojoval tyto pohledávky, neboť očekával budoucí nepříznivý vývoj cash flow majetkové podstaty, k čemuž také došlo. Navíc z listin předložených správcem plyne, že náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty činí měsíčně 230 tisíc Kč, k 30. 9. 2015 činí neuhrazené pohledávky za majetkovou podstatou částku 2,6 mil. Kč a do konce roku 2015 půjde o částku 4,1 mil. Kč. Přitom k úhradě těchto pohledávek jsou v podstatě peněžní prostředky jen ve výši 1,4 mil. Kč, když od července 2015 z provozování obchodního závodu dlužníka neplynou do majetkové podstaty žádné příjmy. Jestliže navíc dlužník nebyl na odvolacím jednání schopen specifikovat, jaké má pravidelné měsíční výdaje související s provozem svého obchodního závodu (aby si opatřil zdroje a dále se nezadlužoval), pak je bezdůvodná jeho kritika, že insolvenční správce měl vše zaplatit (aniž se zajímal, co bude dál), a že k tomu měl insolvenční soud dát insolvenčnímu správci pokyn. Spoléhání dlužníka na jeho poradce a příchod investora, který za něj vše zaplatí, pak není projevem péče řádného hospodáře, ale projevem manažerského selhání a „čirého ekonomického zoufalství“.

13. Odvolací soud tedy dovodil, že i závěr insolvenčního soudu, že byly naplněny podmínky podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona ohledně neplnění jiných splatných závazků s přihlédnutím (též) k budoucím závazkům dlužníka, je správný.

14. K dohodě uzavřené mezi dlužníkem a CCP o snížení úroků, odvolací soud oproti insolvenčnímu soudu uvedl, že ji považuje za platnou, neboť nebyla uzavřena v rozporu s § 228 písm. a/ insolvenčního zákona. Tento závěr byl však zcela bez vlivu na shora uvedená skutková zjištění a z nich plynoucí závěry o správnosti rozhodnutí insolvenčního soudu.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

15. Proti usnesení odvolacího soudu podal dlužník dovolání, jež má za přípustné pro řešení otázek dosud Nejvyšším soudem neřešených, uplatňuje dovolací důvod spočívající v nesprávném právním posouzení věci, a navrhuje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu i insolvenčního soudu zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

16. Za dosud neřešené považuje dovolatel otázky:

[1] Zda je výčet důvodů pro přeměnu povolené reorganizace v konkurs v § 363 odst. 1 insolvenčního zákona taxativní?

[2] Zda je možné přeměnit povolenou reorganizaci v konkurs z důvodu nepoctivého záměru dlužníka?

[3] Zda lze přeměnit reorganizaci v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona v situaci, kdy se v majetkové podstatě nachází dostatek finančních prostředků k úhradě pohledávek za podstatou, ale dispoziční oprávnění k úhradě těchto pohledávek přešlo podle § 332 insolvenčního zákona na insolvenčního správce, který tyto pohledávky účelově nehradí?

[4] Zda lze k přeměně reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona přistoupit z důvodu, že dlužník nebude schopen hradit pohledávky za podstatou až v budoucnu; navíc za situace, kdy měl být reorganizační plán splněn v podstatných bodech v horizontu několika měsíců po jeho schválení, a úhrada v budoucnu vznikajících pohledávek byla zajištěna financováním ze strany investora?

17. K předestřeným otázkám dovolatel argumentuje takto:

K otázkám ad 1/ a 2/.

Dovolatel považuje důvody pro přeměnu reorganizace v konkurs uvedené v § 363 odst. 1 insolvenčního zákona za taxativní, které dále nemohou být rozšiřovány. Nepoctivý záměr dlužníka mezi tyto důvody nepatří a je podstatný až při rozhodování soudu po přijetí reorganizačního plánu schůzí věřitelů podle § 348 insolvenčního zákona.

Dospěje-li insolvenční soud k závěru, že je dán nepoctivý záměr dlužníka, dává mu insolvenční zákon jiné nástroje, kterými může eliminovat kroky dlužníka směřující ke škodě věřitelů. Může např. podle § 332 insolvenčního zákona omezit či dokonce odebrat dlužníku dispoziční oprávnění k nakládání s majetkovou podstatou (což ostatně soud učinil) nebo urychleně nařídit schůzi věřitelů ke schválení reorganizačního plánu a v případě schválení schůzí jej podle § 348 odst. 1 insolvenčního zákona neschválit a následně přeměnit reorganizaci v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona.

Rozhodnutím soudů nižších stupňů došlo k zásahu do práv věřitelů, kteří jsou oprávněni rozhodovat o osudu povolené reorganizace pouze na schůzi věřitelů. Schůzi věřitelů pak bylo odňato právo hlasovat o reorganizačním plánu, když zkoumání nepoctivého záměru dlužníka bylo v rámci rozhodování o přeměně reorganizace v konkurs předčasné.

K otázkám ad 3/ a 4/.

Dovolatel míní, že odvolací soud při posuzování důvodů k přeměně reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona nezohlednil, že na základě usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2014, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-70, došlo k přechodu dispozičních oprávnění z dlužníka (dovolatele) na insolvenčního správce. Ten byl jako jediný oprávněn a povinen hradit provozní pohledávky za podstatou, zatímco dovolatel jejich nehrazení nemohl nijak ovlivnit. V tomto směru má dovolatel za to, že v reorganizaci nelze aplikovat postup uvedený v § 305 odst. 2 insolvenčního zákona a odkládat hrazení pohledávek.

Dlužník navíc doložil, že na bankovním účtu měl k 28. 2. 2015 finanční prostředky v celkové výši 3 375 199,08 Kč, zatímco „provozní pohledávky za podstatou“ dosahovaly výše 2 164 073,02 Kč. Všechny tyto pohledávky tak měly a mohly být uhrazeny insolvenčním správcem.

Úvaha insolvenčního soudu, že pohledávky budou vznikat i v budoucnu, je zcela irelevantní, neboť zohlednění budoucích pohledávek je v rozporu s § 154 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), podle něhož je rozhodující skutkový stav v době vyhlášení rozhodnutí.

18. Insolvenční soud rovněž nezohlednil, že ke splnění reorganizačního plánu mělo v podstatných bodech dojít již v horizontu 3 měsíců a úvaha o tom, jaká bude výše pohledávek na konci roku 2015, tak byla bezpředmětná. Navíc insolvenční soud přehlédl, že dovolatel získal investora, který se (smluvně) zavázal financovat další fázi reorganizace, čímž bylo zajištěno hrazení v budoucnu vznikajících pohledávek za podstatou.

19. Jestliže následně odvolací soud založil svůj závěr o naplnění důvodů pro přeměnu reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona na skutečnosti, že v období po vyhlášení usnesení insolvenčního soudu o přeměně reorganizace v konkurs došlo k nárůstu pohledávek za podstatou, když činily k 30. 9. 2015 částku 2,6 mil. Kč, zatímco v majetkové podstatě byly finanční zdroje ve výši pouze 1,4 mil. Kč, postupoval nesprávně, neboť naplnění podmínek pro přeměnu reorganizace v konkurs je třeba zkoumat ke dni rozhodnutí insolvenčního soudu. V opačném případě by byl aprobován nezákonný postup insolvenčního soudu prostým plynutím času, když dlužník by byl v důsledku nezákonného rozhodnutí insolvenčního soudu založeného na predikci budoucího stavu vývoje závodu dlužníka (v rozporu s § 154 o. s. ř.) připraven o možnost realizace v době rozhodnutí soudu prvního stupně zřejmě úspěšné reorganizace.

20. Odvolací soud také přehlédl existenci řady smluv uzavřených mezi dlužníkem a „společností L.“ jako investorem, na základě nichž mohla být reorganizace financována a získána částka až 7,5 mil. Kč.

III.

Přípustnost dovolání

21. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 29. 9. 2017) se podává z bodu 2., části první, článku II. zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

22. Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro dovolatelem předkládané právní otázky, které v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny.

IV.

Důvodnost dovolání

23. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

24. S přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí se na danou věc uplatní níže uvedená ustanovení insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2017.

25. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

26. Podle § 316 odst. 1 insolvenčního zákona reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.

Podle § 338 odst. 1 insolvenčního zákona reorganizační plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.

Podle § 339 insolvenčního zákona přednostní právo sestavit reorganizační plán má dlužník, i když návrh na povolení reorganizace podal některý přihlášený věřitel. Může jej předložit současně s návrhem na povolení reorganizace anebo ve lhůtě 120 dnů od rozhodnutí o povolení reorganizace. Tuto lhůtu může insolvenční soud na návrh dlužníka přiměřeně prodloužit, nejdéle však o 120 dnů (odstavec 1). Přednostní právo sestavit reorganizační plán však nemá dlužník, který insolvenčnímu soudu oznámil, že reorganizační plán předložit nehodlá (odstavec 2). Přednostní právo sestavit reorganizační plán nemá rovněž dlužník, jehož věřitelé se tak usnesli na schůzi věřitelů. Schůze věřitelů, na které se projednává nebo schvaluje návrh na povolení reorganizace, je oprávněna přijmout takové usnesení vždy (odstavec 3). Jestliže dlužník před uplynutím lhůty podle odstavce 1 oznámí, že nehodlá předložit reorganizační plán, insolvenční soud rozhodne o ukončení této lhůty; pravost podpisů osob, které oznámení podepsaly, musí být úředně ověřena. Vyjdou-li najevo skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dlužník v sestavování reorganizačního plánu řádně nepokračuje, že postupuje způsobem, kterým může reorganizaci zmařit, nebo že zajištěným věřitelům neplatí úroky podle § 171 odst. 4, může insolvenční soud i bez návrhu rozhodnout o zkrácení nebo ukončení lhůty podle odstavce 1. Učiní tak zpravidla po vyjádření dlužníka,

insolvenčního správce a věřitelského výboru (odstavec 4). Proti rozhodnutí insolvenčního soudu podle odstavců 1 a 4 není odvolání přípustné (odstavec 5). Nemá-li dlužník právo přednostně sestavit reorganizační plán nebo zaniklo-li mu toto právo rozhodnutím insolvenčního soudu podle odstavce 4, může o tom, kdo má přednostní právo sestavit reorganizační plán, rozhodnout schůze věřitelů. Nerozhodne-li schůze věřitelů podle věty první, vyzve insolvenční soud k předložení reorganizačního plánu další osoby, které návrh na povolení reorganizace podaly, nebo které se k němu připojily; ustanovení odstavců 2 a 4 platí pro tyto osoby obdobně. Ustanovení odstavce 1 o lhůtách k předložení reorganizačního plánu a možnosti jejich prodloužení platí pro tyto osoby přiměřeně (odstavec 6).

Podle § 348 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud schválí reorganizační plán, jestliže a/ je v souladu s tímto zákonem a jinými právními předpisy, b/ lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že jím není sledován nepoctivý záměr, c/ jej každá skupina věřitelů přijala nebo se podle § 347 odst. 4 považuje za skupinu, která jej přijala, d/ každý věřitel podle něj získá plnění, jehož celková současná hodnota je ke dni účinnosti reorganizačního plánu stejná nebo vyšší než hodnota plnění, které by zřejmě obdržel, kdyby dlužníkův úpadek byl řešen konkursem, ledaže přijímající věřitel souhlasí s nižším plněním, e/ pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly uhrazeny nebo mají být podle reorganizačního plánu uhrazeny ihned poté, co se reorganizační plán stane účinným, ledaže bylo mezi dlužníkem a příslušným věřitelem dohodnuto jinak.

Podle § 351 insolvenčního zákona nejsou-li splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu, insolvenční soud jej zamítne (odstavec 1). Proti rozhodnutí o zamítnutí reorganizačního plánu mohou podat odvolání dlužník, předkladatel tohoto plánu a věřitelé, kteří hlasovali pro jeho přijetí (odstavec 2). Osoba, jejíž reorganizační plán byl zamítnut, jej může podat znovu, jen neuplynula-li jí dosud lhůta k jeho předložení. Tuto lhůtu může insolvenční soud v odůvodněných případech před jejím uplynutím prodloužit v rozhodnutí, kterým zamítá reorganizační plán (odstavec 3).

Podle § 363 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurs, jestliže a/ reorganizace byla povolena na návrh dlužníka a ten její přeměnu v konkurs po tomto povolení navrhl, b/ oprávněná osoba nebo osoba určená schůzí věřitelů nesestaví ve stanovené lhůtě reorganizační plán ani po jejím případném prodloužení insolvenčním soudem nebo předložený reorganizační plán vezme zpět, a do 30 dnů poté nebude podán návrh na svolání schůze věřitelů za účelem rozhodnutí o tom, která jiná osoba má přednostní právo sestavit reorganizační plán, anebo tato jiná osoba nesestaví ve stanovené lhůtě reorganizační plán nebo jej vezme zpět, c/ insolvenční soud neschválil reorganizační plán a oprávněným osobám uplynula lhůta k jeho předložení, d/ v průběhu provádění reorganizačního plánu dlužník neplní své podstatné povinnosti stanovené tímto plánem nebo ukáže-li se, že podstatnou část tohoto plánu nebude možné plnit, e/ dlužník neplatí řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4, nebo v podstatném rozsahu neplní své jiné splatné peněžité závazky, f/ dlužník po schválení reorganizačního plánu přestal podnikat, ačkoli podle reorganizačního plánu podnikat měl, nebo g/ dlužník po schválení reorganizačního plánu neuhradil pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky postavené jim na roveň podle § 348 odst. 1 písm. e/.

27. Reorganizace či oddlužení patří k tzv. sanačním způsobům řešení dlužníkova úpadku [srov. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2011, sen. zn. [29 NSČR 12/2011](#), uveřejněného pod č. 110/2011 Sb. rozh. obč., nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 7. 2014, sen. zn. [29 NSČR 53/2012](#), uveřejněné pod č. 10/2015 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 10/2015“)]. Jejich cílem je náprava nepříznivých finančních poměrů dlužníka do té míry, aby se vyřešil jeho úpadek a zároveň se umožnilo další ekonomické fungování nebo alespoň dosáhlo vyššího uspokojení věřitelů než v případě řešení úpadku konkursem.

28. Pro oba sanační způsoby řešení úpadku je základním principem poctivost, kterou se do insolvenčního zákona promítá právní zásada nemo turpitudinem suam allegare potest (nikdo nemůže těžit ze svého nepoctivého jednání). Samotná poctivost se projevuje především v tom, že osoba, jež prosazuje řešení úpadku tímto způsobem (v případě oddlužení dlužník, v případě reorganizace navrhovatel reorganizace či předkladatel reorganizačního plánu), bude mít snahu vyřešit úpadek způsobem, který zohlední oprávněné zájmy věřitelů, a to zejména co nejrychlejší, nejvyšší a zásadně poměrné uspokojení jejich pohledávek při dodržení postupů stanovených insolvenčním zákonem. Právní normy obsahující požadavek poctivosti přitom patří k právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Závěr, že osoba prosazující řešení úpadku sanačním způsobem sleduje nepoctivý záměr, bude závislý vždy na posouzení konkrétních okolností, jež vyjdou najevo v rámci daného insolvenčního řízení [srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2014, sen. zn. 29 NSČR 8/2012, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2015, pod č. 47, v němž je shrnuta judikatura k nepoctivému záměru dlužníka (při oddlužení)].

29. Reorganizace spočívá většinou v tom, že dlužník-podnikatel jako osoba s plným dispozičním oprávněním vyvine činnost k „přežití“ podniku (obchodního závodu) podle reorganizačního plánu, který má být základem jak pro řešení dlužníkovy úpadku, tak pro další fungování dlužníka v průběhu plnění reorganizačního plánu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. [29 Cdo 1430/2014](#), uveřejněný pod č. 63/2018 Sb. rozh. obč.).

30. Při řešení úpadku reorganizací požaduje insolvenční zákon poctivý záměr vždy s ohledem na danou fázi reorganizace. Ve fázi od podání návrhu na povolení reorganizace do rozhodnutí o tomto návrhu brání nepoctivý záměr povolení reorganizace (§ 326 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona). Nepoctivý záměr může být dále (jako v tomto případě) důvodem k tomu, aby insolvenční soud omezil dispoziční oprávnění dlužníka (§ 332 insolvenčního zákona). Od povolení reorganizace do uplynutí lhůty k předložení reorganizačního plánu se pak případná nepoctivost záměru (spočívající v tom, že není řádně pokračováno v sestavování plánu, event. v postupu, který by mohl reorganizaci zmařit) osoby, jež připravuje reorganizační plán, může projevit tak, že insolvenční soud podle § 339 odst. 4 insolvenčního zákona tuto osobu z přípravy reorganizačního plánu vyřadí.

31. V situaci, kdy je reorganizační plán předložen, však musí insolvenční soud o tomto reorganizačním plánu rozhodnout (s výjimkou případu, kdy bude reorganizační plán vzat zpět podle § 350 odst. 2 insolvenčního zákona), a to tak, že reorganizační plán buď schválí, anebo jej zamítne.

32. Podmínkou schválení reorganizačního plánu je přitom kumulativní naplnění všech předpokladů uvedených v § 348 odst. 1 insolvenčního zákona, kdy každý z těchto předpokladů se posuzuje samostatně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2015, sen. zn. [29 NSČR 43/2013](#), uveřejněné pod č. 23/2016 Sb. rozh. obč.). Při nesplnění byť jediného předpokladu (s výjimkou uvedenou v § 348 odst. 2 insolvenčního zákona), musí insolvenční soud reorganizační plán zamítnout.

33. Poctivý záměr předkladatele reorganizačního plánu je jedním z předpokladů pro schválení reorganizačního plánu (§ 348 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona). Jestliže po předložení reorganizačního plánu insolvenční soud se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládá, že předkladatel sleduje reorganizačním plánem nepoctivý záměr, reorganizační plán zamítne. Zamítnutí reorganizačního plánu může následně vést k přeměně reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona.

34. Ustanovení § 363 odst. 1 insolvenčního zákona patří k normám, která obsahují (jak správně uvedl odvolací soud) taxativní výčet. Taxativnost znamená, že přeměna povolené či schválené reorganizace je možná pouze v případech vyjmenovaných v písmenech a/ až g/, přičemž rozšířit dosah působnosti

těchto norem lze pouze za použití analogie. Ta přichází v úvahu, vyskytne-li se v právu situace zákonem neřešená (tzv. mezera v zákoně). A naopak platí, že podle analogie nelze postupovat tehdy, pokud se v právním vztahu vyskytne otázka, u které zákon řešení nabízí (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2008, sp. zn. [29 Cdo 866/2007](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročník 2008, pod č. 131, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. [23 Cdo 3790/2011](#), a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. [32 Cdo 1519/2012](#)).

35. V posuzované věci odvolací soud dospěl k závěru, že by § 363 insolvenčního zákona „výslovně neupravuje (...) skutkovou podstatu přeměny reorganizace v konkurs, již bylo dosaženo v důsledku nepoctivého záměru dlužníka“, má „ji zjevně za samozřejmou“. Odvolací soud tedy míní, že bude-li předložen reorganizační plán, avšak osoba, která jej předložila (v tomto případě dlužník), sledovala reorganizačním plánem nepoctivý záměr, je dán důvod pro přeměnu reorganizace v konkurs.

36. Takový důvod pro přeměnu reorganizace v konkurs však zákon výslovně nestanoví (jak ostatně připouští i odvolací soud) a použití analogie při řešení této otázky není na místě, neboť insolvenční zákon postup pro případ nepoctivosti předkladatele reorganizačního plánu upravuje výše popsaným způsobem, tj. zamítnutím reorganizačního plánu. Jinak řečeno, s ohledem na to, že insolvenční zákon s možností nepoctivého záměru předkladatele reorganizačního plánu počítá a upravuje způsob, jak se s tímto zjištěním vypořádat, aby to nepoškodilo ostatní účastníky insolvenčního řízení, není možné postupovat jinak a rozhodnout za použití analogie (jen z tohoto důvodu) o přeměně reorganizace v konkurs.

37. Ještě jinak řečeno, poté, co byl předložen reorganizační plán, nemůže mít nepoctivý záměr předkladatele reorganizačního plánu bez dalšího za následek přeměnu reorganizace v konkurs. Insolvenční soud je vždy povinen vypořádat se (nejdříve) s reorganizačním plánem.

38. Závěr odvolacího soudu, že nepoctivý záměr je samostatným důvodem pro přeměnu reorganizace, však neobstojí ještě z dalšího důvodu.

39. K přeměně reorganizace v konkurs totiž nemůže dojít bez dalšího jen na základě zamítnutí reorganizačního plánu. Z § 363 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona plyne, že přeměnit reorganizaci v konkurs je možné pouze tehdy, jestliže kromě zamítnutí reorganizačního plánu dojde současně k tomu, že oprávněným osobám (marně) uplynula lhůta k předložení (dalšího) reorganizačního plánu.

40. Ačkoliv reorganizace a oddlužení mají některé společné prvky (např. již výše zmíněná poctivost nebo dvoufázovost rozhodování – povolení a následně schválení), je mezi těmito způsoby řešení úpadku také několik odlišností. Základní rozdíl tkví především v tom, že dlužník nemá možnost prosadit reorganizaci (rozhodnutí o povolení reorganizace) proti vůli svých věřitelů, kdežto prosadit oddlužení (rozhodnutí o povolení oddlužení) proti vůli svých věřitelů může. Srov. k tomu § 148 odst. 2, § 149 odst. 1, § 150 a § 152 insolvenčního zákona a závěry obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2011, sen. zn. [29 NSČR 30/2010](#), uveřejněném pod č. 96/2011 Sb. rozh. obč., na straně jedné (při reorganizaci) a § 148 odst. 3 a § 397 insolvenčního zákona na straně druhé (při oddlužení). Srov. též R 10/2015.

41. Postavení věřitelů v reorganizaci je tak mnohem silnější než v oddlužení a věřitelé tak mají výsadní „právo“ rozhodnout, zda reorganizace u dlužníka proběhne či nikoliv. To se projevuje nejen ve fázi před rozhodnutím o povolení reorganizace, ale i ve fázi po tomto rozhodnutí, a to nejen při schvalování reorganizačního plánu. Pouze věřitelé (schůze věřitelů) totiž mohou rozhodovat o tom, kdo je oprávněn sestavit reorganizační plán či zda v případě, kdy byl reorganizační plán zamítnut, bude připravovat reorganizační plán další (jiná) osoba.

42. Insolvenční zákon umožňuje předložit reorganizační plán třem subjektům: 1/ dlužníku, 2/ osobě

určené schůzi věřitelů, 3/ přihlášenému věřiteli, který podal návrh na povolení reorganizace. Každému subjektu by přitom měla být dána možnost reorganizační plán předložit; tato možnost může být regulována (omezena) pouze rozhodnutím schůze věřitelů.

43. Přednostní právo k předložení reorganizačního plánu má dlužník. Ten může toto právo pozbyt tím, že oznámil, že reorganizační plán předložit nehodlá – § 339 odst. 2 insolvenčního zákona, nebo rozhodnutím schůze věřitelů – § 339 odst. 3 insolvenčního zákona, anebo rozhodnutím insolvenčního soudu – § 339 odst. 4 insolvenčního zákona, případně tím, že reorganizační plán sice předloží, ale tento nebude schválen a ve stanovené lhůtě nebude dlužníkem předložen ani jiný reorganizační plán – § 351 odst. 3 insolvenčního zákona.

44. Je přitom nutné zdůraznit, že zamítnutí reorganizačního plánu z důvodu nepoctivého záměru vyřazuje původního předkladatele z možnosti předložit další reorganizační plán (byť ve lhůtě určené pro předložení reorganizačního plánu), když osoba vedená nepoctivým záměrem nemůže prosazovat jí koncipovaný způsob sanačního řešení úpadku.

45. Jestliže dlužník právo k předložení reorganizačního plánu pozbyl, může schůze věřitelů postupem podle § 339 odst. 6, § 363 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona určit jinou osobu, která bude mít přednostní právo sestavit reorganizační plán. Neurčí-li schůze věřitelů osobu, která má přednostní právo na předložení reorganizačního plánu, přechází právo k předložení reorganizačního plánu na věřitele, kteří podali návrh na povolení reorganizace, nebo se k tomuto návrhu připojili.

46. Teprve poté, co byly všechny zmíněné osoby vyloučeny z práva předložit reorganizační plán nebo měly možnost reorganizační plán předložit, a buď tak neučinily nebo jejich reorganizační plán nebyl schválen a uplynula lhůta pro jeho předložení, může být v závislosti na tom, zda bylo rozhodováno o předloženém reorganizačním plánu, přeměněna reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona (pokud nebyl předložen reorganizační plán) či podle § 363 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona (pokud reorganizační plán předložen byl a bylo o něm rozhodováno).

47. Přeměna reorganizace v konkurs na základě nepoctivého záměru dlužníka, aniž byl reorganizační plán zamítnut a aniž schůze věřitelů měla možnost určit jinou osobu, jež reorganizační plán sestaví, kráčí práva věřitelů v insolvenčním řízení (ti mohou přes nepoctivý záměr dlužníka dále trvat na řešení úpadku reorganizací).

48. Jinak řečeno, přeměnit reorganizaci v konkurs lze po zamítnutí reorganizačního plánu teprve tehdy, jestliže možnost předložit reorganizační plán nevyužily další osoby, které toto právo měly.

49. Rozhodnutí odvolacího soudu tak bylo nesprávné nejen proto, že nebyl dodržen zákonem stanovený postup, který předpokládá při přeměně reorganizace v konkurs pro nepoctivý záměr (v případě, že byl reorganizační plán předložen) nejdříve zamítnutí reorganizačního plánu, ale i předčasné, neboť soud neumožnil schůzi věřitelů vyjádřit se, zda má zájem řešit úpadek dlužníka i nadále reorganizací (a zvolit tak osobu, která má reorganizační plán připravit) či se možností reorganizace již dále nezabývat a přeměnit povolenou reorganizaci v konkurs.

50. Odvolací soud dále uzavřel, že dlužník nehradí své zapodstatované pohledávky a naplňuje tak důvod pro přeměnu reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona. Tento důvod by přitom (pokud by byl naplněn) sám postačoval k rozhodnutí o přeměně reorganizace v konkurs.

51. Podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona insolvenční soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurs, jestliže dlužník neplatí řádně a včas úroky podle § 171 odst. 4, nebo v podstatném rozsahu neplní své jiné splatné peněžité závazky

Podle § 229 insolvenčního zákona stanoví zákon v závislosti na průběhu řízení, způsobech řešení úpadku a vlastnictví majetku náležejícího do majetkové podstaty, kdo je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními, případně komu přísluší právo nakládat s majetkovou podstatou ohledně části těchto oprávnění nebo pouze ohledně některých z nich (odstavec 1). Nestanoví-li tento zákon jinak, je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičními oprávněními dlužník v době od povolení reorganizace (odstavec 3 písmeno d/). Ustanovením odstavce 3 nejsou dotčena omezení uložená dlužníku s dispozičními oprávněními insolvenčním zákonem nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v průběhu insolvenčního řízení. Má-li dispoziční oprávnění jiná osoba než dlužník, nejsou tím dotčeny povinnosti uložené dlužníku tímto zákonem (odstavec 4).

Podle § 330 odst. 1 insolvenčního zákona právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace se ruší omezení dispozičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení, ledaže insolvenční soud rozhodne podle § 332 jinak.

Podle § 332 insolvenčního zákona insolvenční soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru anebo i bez návrhu zakázat dlužníku s dispozičními oprávněními nakládání s majetkovou podstatou nebo může jeho oprávnění ve stanoveném rozsahu omezit. Učiní tak v zájmu věřitelů zejména tehdy, vzniknou-li pochybnosti o poctivém jednání nebo odborné způsobilosti dlužníka nebo osob jednajících jeho jménem (odstavec 1). Jestliže insolvenční soud zakáže dlužníku s dispozičními oprávněními nakládat s majetkovou podstatou nebo jeho oprávnění k tomu omezí, přecházejí tato dispoziční oprávnění na insolvenčního správce (odstavec 3).

Podle § 334 insolvenčního zákona reorganizace se účastní přihlášení věřitelé, jakož i věřitelé s pohledávkami za majetkovou podstatou a věřitelé jim na roveň postavení.

Podle § 341 odst. 1 písm. f/ insolvenčního zákona lze reorganizaci provést zajištěním financování provozu dlužníkovy podniku nebo jeho části.

Podle § 348 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona insolvenční soud schválí reorganizační plán, jestliže pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené byly uhrazeny nebo mají být podle reorganizačního plánu uhrazeny ihned poté, co se reorganizační plán stane účinným, ledaže bylo mezi dlužníkem a příslušným věřitelem dohodnuto jinak.

52. Jak plyne ze skutkového stavu zjištěného soudy obou stupňů, i z obsahu spisu, dispoziční oprávnění dlužníka byla omezena usnesením insolvenčního soudu ze dne 21. 10. 2014, č. j. MSPH 79 INS 13739/2014-B-70, a to tak, že dlužník byl zcela zbaven dispozičních oprávnění s majetkovou podstatou.

53. Dlužník tak poté, co byl rozhodnutím soudu omezen nakládat s majetkem nacházejícím se v majetkové podstatě (účinností rozhodnutí zveřejněním v insolvenčním rejstříku - § 89 odst. 1 insolvenčního zákona), nemohl plnit povinnosti svým věřitelům (a to ani „zapodstatovým“). Dlužníku tak nemohly soudy klást k tíži, že nehradí pohledávky za majetkovou podstatou, byl-li zároveň rozhodnutím insolvenčního soudu z jejich možného plnění vyloučen.

54. Za toho stavu bylo podstatné především porovnání výše těchto pohledávek a zůstatku finančních prostředků v majetkové podstatě. Jak plyne ze skutkových zjištění soudů obou stupňů, ke dni rozhodnutí insolvenčního soudu (o přeměně reorganizace v konkurs) umožňoval stav majetkové podstaty plnou úhradu v té době splatných pohledávek za majetkovou podstatou. Jestliže tedy insolvenční soud přeměnil reorganizaci v konkurs (též) z důvodu, že dlužník neplní své jiné splatné peněžité závazky v situaci, kdy dlužník nebyl oprávněn tyto závazky plnit (toto plnění měl při dostatku prostředků poskytovat insolvenční správce), není jeho závěr věcně správný.

55. Konečně nelze opomenout ani předložený reorganizační plán (B-137), podle něhož měly být pohledávky za majetkovou podstatou splněny poté, co se reorganizační plán stane účinným, a to „z prostředků získaných z příplatku mimo základní kapitál“ jako způsobu provádění reorganizace. S takovým postupem přitom počítá i insolvenční zákon, který umožňuje úhradu pohledávek za majetkovou podstatou až poté, co reorganizační plán nabude účinnosti (srov. § 348 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona).

56. Relevantní je pak i námitka dovolatele, že § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona se netýká v budoucnu vznikajících pohledávek. V citovaném ustanovení použil zákonodárce slovo „neplní“ (tj. přítomný čas), nikoliv budoucí čas jako v případě důvodu pro přeměnu reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. d/ insolvenčního zákona, jež se však týká až provádění (schváleného) reorganizačního plánu.

57. Naplněn není ani důvod pro přeměnu reorganizace v konkurs podle § 363 odst. 1 písm. e/ insolvenčního zákona a napadené rozhodnutí tak nemůže obstát.

58. Nejvyšší soud proto, ani nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil podle § 243e odst. 1 o. s. ř. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí insolvenčního soudu, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

59. Právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud (insolvenční soud) závazný (§ 243g odst. 1 věta první za středníkem, § 226 odst. 1 o. s. ř.).